

Нековаль Д. С., Тімар І. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ
В УКРАЇНІ**

Сільський зелений туризм це вид довго-, короткострокового або одноденного дозвілля у заміській місцевості в приватних домогосподарствах, у яких створено необхідні умови для відпочинку характерні для сільської місцевості, передбачає добровільну участь у сільгоспроботах, вживання натуральних продуктів, спостереження або «участь у побуті, традиціях, релігійних обрядах краю, ознайомлення з природно-архітектурними, культурно-історичними пам'ятками місцевості, носить елементи оздоровлення, релаксації та культурно-пізнавального насичення» [1].

Світовий досвід розвитку сільського зеленого туризму свідчить, що цей вид діяльності сприяє збереженню культурних традицій сільської місцевості, підвищенню рівня життя мешканців сіл та заміських територій через створення додаткових робочих місць, підвищення доходів сільського населення, розвиток інфраструктури, тощо. Тому в країнах Європи з 70–х років минулого століття започатковано програми підтримки розвитку цього виду туристичної діяльності.

Розповсюденою є думка, що сільський зелений туризм – це особливий вид туристичної діяльності, але, доречно розглядати цей вид діяльності як продовження сільськогосподарської діяльності домашніх господарств на селі. Сімейне господарювання в сільській місцевості є важливим сегментом ринкової економіки, якому не просто виживати тільки за рахунок сільськогосподарської діяльності. Тому в розвинених державах, за допомогою різних економічних важелів, їм надається допомога для диверсифікації власної діяльності для збільшення доходів. Тож, сільський зелений туризм є не стільки туристичною діяльністю, а скільки наданням послуг гостинності у сільській місцевості.

Наша країна має потужний потенціал розвитку сільського зеленого туризму завдяки природним характеристикам територій, значній частці самозайнятих осіб у складі сільського населення, яскравим національним традиціям, які донині збережені на селі. Зелений туризм є досить прибутковою галуззю економіки. Саме така діяльність відіграє важливу роль серед факторів соціального і культурного розвитку, підтримання високого рівня і якості життя населення в країні. В Україні розвиток сільського туризму розпочався відносно нещодавно, в 1996 р., але досить швидко набирає популярності, адже таким чином скорочується рівень безробіття серед сільського населення, залучаючи його до виробничої

сфери і сфери послуг. Зелений туризм є пріоритетним напрямом відродження і розвитку українського села, адже ця діяльність не виснажує наявні природні ресурси та підвищує рівень життя місцевого населення, регулюючи при цьому економічний рівень розвитку регіонів [2]. Зелений туризм характеризується своєю різноманітністю. Він передбачає екскурсійні маршрути по визначним місцям, ознайомлення з культурою, традиціями і ремеслами даної місцевості, відвідування історичних пам'яток та ін.

Біля 15% території України займають зони для відпочинку, а саме : гірські, приморські ландшафти, заповідники, національні і регіональні парки, придніпровські зони з чистими ріками й повітрям, з сотнями церков, музеїв і архітектурних пам'яток. Україна має досить великий туристично-рекреаційний потенціал.

Але, перспективи розвитку сільського зеленого туризму на всій території України ускладнюють декілька факторів, а саме:

- низький рівень популяризації сільського зеленого туризму в нашій країні як серед внутрішніх, так і серед зовнішніх туристів;

- недосконала нормативно-законодавча база та брак «методичної, організаційної, інформаційної і матеріальної підтримки сільського населення з боку держави» [1];

- недостатня інноваційна активність та недостатність наукових досліджень проблем розвитку нових видів туризму, зокрема сільського, що гальмує створення перспективних оригінальних туристичних продуктів, які б сприяли збереженню навколошнього природного середовища, та культурної спадщини, патріотичному вихованню, пропаганді здорового способу життя, зміцненню міжнародного авторитету України як туристичної держави.

Підводячи підсумки всього вищезгаданого, можна дійти висновків, що сільський зелений туризм є найперспективнішим напрямком аграрного сектору економіки України і серйозним фундаментом для розвитку малого і середнього бізнесу в селі, але за умов підтримки з боку держави, зокрема в частини вдосконалення нормативно-законодавчої бази.

Список використаних джерел:

1. Шпеник Т. К. Ключові терміни сільського зеленого туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1MHDVuql4Sr58LS7w5rS-aMW0x1A0pfHC/view>
2. Биркович В. І. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України / В. І. Биркович / Стратегічні пріоритети. Науково-аналітичний щоквартальний збірник. – 2011. – № 1(6). – С. 140.
3. Тімар І. В. Проблеми конкурентоспроможності підприємств сфери рекреаційних послуг / І. В. Тімар // Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції

- «Економіка і менеджмент – 2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку». – Т. 4. Конкурентоспроможність, конкурентні переваги та економічний розвиток підприємств. – 24–25 квітня 2014 року. – Дніпропетровськ, 2014. – С. 124–126.
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minagro.gov.ua/>
5. Тімар І. В. Перспективи розвитку промислового туризму в Дніпропетровській області / І. В. Тімар // Проблеми економіки: нові ринки та нові напрямки розвитку: матеріали науково-практичної конференції (м. Дніпропетровськ, 6–7 лютого 2015 р.) – Дніпропетровськ: НО «Перспектива». – 2015. – Ч. 3. – С. 11–14.
6. Офіційний сайт «Зелений туризм» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ruraltourism.com.ua/index2.php>.
7. Крупський О. П. Роль організаційної культури у стратегічному розвитку підприємств туризму та гостинності / О. П. Крупський, Т. В. Гринько // Корпоративне управління: процеси, стратегії, технології: Колективна монографія. – Херсон: Видавничий дім «Гельвети», 2015. – С. 142–167.

К. е. н. Олійник Т. І., Романова Ю. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА
В УКРАЇНІ**

Для розв'язання різних соціальних питань, важливе значення має розвиток підприємництва. Україна має потужні можливості, аби розвивати підприємництво. Але економічна беззахисність нашої держави призводить до того, що усі кризи чинять негативний вплив на зростанні економіки країни, утворюють фінансовий колапс і призводять до створення загрози національній безпеці.

Видатні вчені: Гаврилюк Г. Є., Дикань В. Л., Дикань О. В., Звонар Й. П., Кашуба О. М., Папп В. В., Табінський В. А., Холоменюк І. М., Швець Г., Шраменко О. В., досліджували питання розвитку підприємництва в Україні та присвятили цій проблемі багато своїх робіт. Вони дійшли до висновку, що бізнес є чутливим до регуляторних і політичних умов.

Якщо проаналізувати, в якому стані перебувають українські підприємства, то можна побачити, що на їх діяльність має вплив спадщина радянської системи господарювання. Яскравим прикладом виступають вітчизняні машинобудівні підприємства, у яких ще зберігаються керівні кадри, котрі формувалися ще за умов радянської системи господарювання, що має негативні наслідки на результаті діяльності. А саме, українські машинобудівні підприємства зберігають високий рівень затрат, що призводить до падіння конкурентоспроможності навіть на вітчизняному ринку. Високий рівень затрат може часто супроводжуватися